

КОНГРЕС БЕРЕТЬСЯ ЗМІНЯТИ ІМІГРАЦІЙНИЙ ЗАКОН

ВАШИНГТОН. — Сенатський комітет для імміграційних справ узяв під обрання законопроект Кера й Куліджа про імміграцію.

На нарадах комітету постановлено додати до проекту ще одну постанову, на основі котрої імміграційні урядники мають бути зобов'язані депортувати з краю всіх чужинців, себто ненатуралізованих горожан, котрих засуджено за злочин, що доказує моральну огиду.

Американська Федерация Праці негайно виступила проти цієї постанови, бо її можна буде вживати проти робітників, умішаних у страйк. Федерация Праці добивається, щоб секретарка праці запротестувала проти цього проекту. Імміграційні урядники побивалися за проект Кера, але поправки не хочуть; однак можна сумніватися, чи вони виступлять з публічною заявою проти неї.

ХОЧУТЬ РЕЕСТРУВАТИ ЧУЖИНЦІВ.

НЬЮ ЙОРК. — Перед олддерманським (лавницьким) комітетом відбулося переслухання в справі проєктованого міського закону про примусову реєстрацію всіх чужинців.

За реєстрацію заявили різні ветеранські й інші американські адвокатіві організації. Робітничі юніти та союз адвокатів повіту Нью Йорк виступили проти реєстрації, доказуючи, що реєстрація буде непотрібним утиском проти ненатуралізованих іммігрантів. Представники юніти додали до цього, що цей проєкт має на цілі ослабити робітничі юніти.

Між противниками проєкту, що виступили публічно проти нього на переслухання, був міський суддя Перлмен.

ВЕЛИКІ ШКОДИ ВІД ПОВЕНЕЙ.

БОСТОН. — Виливи рік спричиняють громадянству величезні шкоди. Обчислюють, що в Новій Англії через виливи рік здержано роботи в фабриках, що вживають водної сили до порушення, зі шкодою на суму 50 мільйонів доларів.

Наглі зливи спричинили підняття вод у ріках на 3 до 5 стіп понад нормальний стан.

Число жертв повені в східних стейтах нараховують на 29 осіб. Хоч води в більшості рік уже почали опадати, багато місцевостей іще далі загрожені.

ДАЛІ ПРОБУЮТЬ ПОЛАГОДИТИ СТРАЙК.

НЬЮ ЙОРК. — Щоби поладити страйк облуги високих будинків, посадинок міста Ла Гвардія іменував так звану раду розгляду, що має завдання вирішити спірні питання між організацією власників та юнією робітників.

ПРИЗНАЛИ КОШТИ НА РОЗСЛІД ПЛЯНУ ТАВНСЕНДА.

ВАШИНГТОН. — Палата послів ухвалила 50-000 доларів на видатки для спеціального комітету, що має розслідувати план Тавнсенда про пенсії на старість і інші подібні проєкти.

ПАРАГВАЙСЬКІ ФАШИСТИ ПРО СВОЮ ПОЛІТИКУ.

БУЕНОС АЙРЕС (Аргентина). — Тимчасовий президент, полковник Рафаель Франко, що недавно проголосив фашистський уряд, заявив, що ціллю його уряду буде завести „демократію робітників і селян“.

БРАЗИЛІЯ БУДЕ СУДИТИ ПОВСТАНЦІВ.

РІО ДЕ ЖАНЕЙРО (Бразилія). — Бразилійський уряд приготував масовий процес проти учасників повстання проти уряду, що було останнього листопада.

На першій процесі будуть судити коло 400 осіб. Кількасот інших будуть судити пізніше.

Обвинувачених є так багато, що тюрми не можуть їх помістити й уряд побудував для них концентраційні табори.

ЗА ОБЛЕКШЕННЯ РОЗВОДУ.

ОЛБАНІ (Нью Йорк). — Комітет нижчої палати стейтової легіслятури постановив заявитися за ухвалення нового розводного закону, на основі котрого подруг набудуче буде могла позивати в суд за розвід не тільки за зломання подружжя вірності, але й за дезерцію (покинення), що триває більше ніж 3 роки.

БОРОТЬБА ЗА ДРАМУ ШЕКСПІРА.

ГЕКЕНСЕК (Нью Джерзі). — Як школярі одної публічної школи постановили відіграти драму Шекспіра, найбільшого англійського поета, від наголовком „Купець з Венеції“, місцеві жидівські ділячі запротестували проти цієї вистави як спроби ширення антисемітизму.

Проти цього протесту зірвалася буря протестів з боку американців. Вони таврують ці заходи як спробу цензурувати великого англійського драматурга.

Виставу покищо здержано, але по розгляді справи на шкільній раді міста постановлено драму виставити.

ТРИ КОМІСАРИ-ДЕФРАУДАНТИ З ГНУ.

Советський комісар внутрішніх справ, Ягода, арештував в домі ГПУ на Великій Лубяній трьох комісарів ГПУ під замітом дефравдації 750,000 рублів, призначених на реорганізацію їхніх відділів та вербування нових конфідентів. Один з арештованих пробував виконати самогубство, тому хотів вискочити крізь вікно. Однак його своєчасно зловлено.

ВІДКРИЛИ ДОМОВИНУ ЯРОСЛАВА МУДРОГО.

Большевики відкрили саркофаг Ярослава Мудрого, щоб як сповідають советські часописи, дослідити цей цікавий старовинний пам'ятник культури. На дні саркофагу знайшли два людські кістяки, причому кости лежали в безладі. Кістяки добре збереглися.

Будь-яких залишків матеріальних речей у саркофазі не знайдено. Як відомо, померлого в 1054 р. князя Ярослава Володимировича „положили в раце мраморне в церкві святого Софії“, якої фундаментом був Ярослав. Саркофаг привезено до Києва з Візантії. Саркофаг зроблено з білого мармуру з прожилками сірчавато-димчастого тону. Саркофаг з усіх боків покритий місцевим виконаним різьбленим орнаментом (хрести, риби, птиці, дерево, лаври). Є на ньому й скорочені написи грецькими буквами. Нижню частину саркофагу присипано землею до рівня підлоги. Вікно скріплено вапном.

ЖАХЛИВЕ ЯВИЩЕ.

У Вільні зареєстровано поверх 600 дітей у віці понад 10 літ, обтяжених сифілісом! Опікується ними „міський осередок здоров'я“, що лікує їх безплатно, ведучи одночасно відповідну пропаганду. Недостача закону, що наказував би з уряду реєструвати і лікувати венеричні недуги, утруднює боротьбу з цією страшною недугою.

АПАРАТ ДО КРАЯННЯ СІРНИКІВ.

В патентованому уряді в Польщі зареєстровано апарат до краєння сірників на чотири частини, так, щоб можливої частини сірника можна було вживати. Таким чином коробка сірників при пристосованні цього апарату дасть чотирикратну скількість сірників. Винахідником є Кружинський з Бидгоща. Винахід зареєстрований 28. січня ц. р. Вишепольська преса подає що вістку під вимовним заголовком: „У десятому році санаційної ери“.

БІЙКА ПІДРОСТКІВ НА МОЖІ.

В селі Косина (біля Ланьцута) прийшло до суперечки між двома хлопцями. Підчас сварки 14-літній Юліан Вільк сворив ніж і встромив його в живіт. Ухманові, в безнадійному стані перевезено до шпиталю в Рясіві.

136-ЛІТНІЙ ГРУЗИН.

У грузинській місцевості Кутаїс живе грузин Бакрадзє, який цими днями святкував 136 річницю своїх народив. Бакрадзє має 78 потомків, що ще живуть.

МАЛИ ШАСТЯ.

Гурток людей, що шукали золота в околиці Міягу на Уралі, знайшли брилу золота, яка важить 16 і пів кг. Виродили 37 кг. золота.

ПОКЛАДИ ЗАЛІЗНОЇ РУДИ В САМБІРИНІ.

В селі Бисковичах, повіт Самбір, на grunt господаря Казимира Хліща відкрили багаті поклади залізної руди. Відкриттям зацікавилась одна французька фірма експлуатації заліза і вислала до Самбора спеціальну комісію.

ПРОБА ВТЕЧІ ЗІНОВЕВА.

Зіновев, що перебуває як політичний заслонець на Кавказі, намагався втекти до Персії. Помагали йому два функціонари ГПУ. Зіновев й о. б. о. функціонарів арештували. Як відомо, Зіновев у зв'язку з убивством Кірова був засуджений на заслання на Сибір, але з уваги на недугу дозволили йому мешкати на Кавказі.

ПОЛЬОНІЗАЦІЙНІ ЗАТІП.

У польського міністра внутрішніх справ Рачкевича була делегация управи розвою східних земель і, склавши звіт із своєї діяльності, звернула увагу на справу допливу польської інтелігенції на східні землі, де мало би велике поле до діяльності. Делегация хоче зацікавити тією справою особливо державних емеритів з уваги на низькі кошти удержання.

ЖИТТЯ ЗА КУРКУ.

Цікавий випадок стався ніччю з 12 на 13. січня ц. р. у селі Мозолівка, пов. Підгайці. Люди зловили злодія, що подавав себе за реконвалесцента, але дивним дивом держав чомусьто курку під пахвою. Сільська варта задержала його та питала, відкіля вертається. Довго не думаючи, „реконвалесцент“ почав утікати. Та його негайно зловили і так побивли, що він вранці помер. Злодіяка походять з буцького повіту, з села Бубулинець, і називається Андрух Ліпка. При вбитому знайдено 13 зл. От-так ні за шапову душу згинув він у Мозолівці за марну курку.

АРЕШТУВАЛИ КОМУНІСТІВ У ЧЕРНІВЦЯХ.

Як подає „Дойче Тагепост“, черновецька поліція перевела масові арештування серед студентів і робітників-жидів, що під покриткою допомоги голодувачам у Бесарабії вели комуністичну діяльність. Москва пристала до Черновецькіє післанця, що мав там відновити комуністичну організацію.

НАПАД БАНДИТІВ.

В Нарті Старім, пов. Ніско, закраліся невідомі злочинці до хати купця, звідкіля забрали різні товари. Купець збудився й зчинив крик. Бандити кинули частину добычі, а втіваючи вистріляли кілька разів у повітря. Всіх напасників поліція затримала. — Інший бандитський напад трапився в Залюшанах, пов. Тарнобжег. Там бандити напали на дім Берля Елденбогена. Власник почав стріляти, а бандити теж відповіли стрілами, після чого кинулись тікати. Поліція веде розшуки.

МАЛИ ШАСТЯ.

Гурток людей, що шукали золота в околиці Міягу на Уралі, знайшли брилу золота, яка важить 16 і пів кг. Виродили 37 кг. золота.

МАЛИ ШАСТЯ.

Гурток людей, що шукали золота в околиці Міягу на Уралі, знайшли брилу золота, яка важить 16 і пів кг. Виродили 37 кг. золота.

МАЛИ ШАСТЯ.

Гурток людей, що шукали золота в околиці Міягу на Уралі, знайшли брилу золота, яка важить 16 і пів кг. Виродили 37 кг. золота.

МАЛИ ШАСТЯ.

Гурток людей, що шукали золота в околиці Міягу на Уралі, знайшли брилу золота, яка важить 16 і пів кг. Виродили 37 кг. золота.

МАЛИ ШАСТЯ.

Гурток людей, що шукали золота в околиці Міягу на Уралі, знайшли брилу золота, яка важить 16 і пів кг. Виродили 37 кг. золота.

МАЛИ ШАСТЯ.

Гурток людей, що шукали золота в околиці Міягу на Уралі, знайшли брилу золота, яка важить 16 і пів кг. Виродили 37 кг. золота.

МАЛИ ШАСТЯ.

Гурток людей, що шукали золота в околиці Міягу на Уралі, знайшли брилу золота, яка важить 16 і пів кг. Виродили 37 кг. золота.

З БОЛЬШЕВИЦЬКОГО „РАЮ“.

Черновецький „Час“ містить листа, який наспів із советської України до одного громадянина, що втік на Буковину. В листі пише його жінка між іншим так: „Сестру твою Варку розкуркулили. Її сельради прийшли поспіпати, порозшивали дахи на хаті, стайнях і стодолі. Понищили танок стелі в хаті і стайні. У знищеній хаті не дозволили сестрі жити, отже мусіла виїхати сама, а сестру твою покинув той город її лишили і вона його вживає“.

СОВЕТСЬКІ ГОСТИННИЦІ.

У Свердловську — пишуть московські „Ізвестія“ (з 28. і ц. р.) вибудували нову советську гостинницю. Гостинниця нічого собі, дуже гарний будинок, але в уладженні її забули будівничі про деякі дрібнички.

Водопроводи є. Але води в воодиножних кімнатах нема. Нема теж ні збитків, ні вєдер. Коли треба вмитися, тоді воду подають до лавнички у самоварах. Колиж хочете напиться чаю, тоді самовар з вуглям ставлять вам у кімнаті на стіл. Але чаю ні цукру не дають. Гостеві пропонують: — Підіть, будь ласка, до міста, купите в склепі все потрібне... Електричність є. Але жарітьок нема, бо сість повинен прийти жарівку з собою. У чернівцях нема чорнила. Пера треба позичати в канцелярії. Давинки й вінди не функціонують. Двері „американські“, але що нема в них замків, то треба привязувати їх мотузкою.

„Ізвестія“ вєвєряють, що в цілім СССР є тільки три можливі гостинниці поза Москвою й Петроградом, а саме в Одесі, Тифлісі й Міську.

ЗАМАХ НА РАДИКАЛЬНОГО ДІЯЧА.

В Бурштині виконали невдалий замах на провідника місцевих радикалів, Миколу Фардигу. Невідомі люди вибили в його хаті шибки й стріляли двічі до середини кімнати, де Фардига спав на постелі. Стріли хибали. Одна куля попала в стіну, друга у вікно. Поширилися чутки, що замах має політичне тло.

ВІПЕРТИЙ КОМУНІСТ.

Комуністичний діяч Іван Литвинчук, відсидівши дев'ять років у тюрмі у Вронках, вернувся домів і розпочав відродити партійну діяльність, зокрема на терезі грубецького повіту. Поліція арештувала його, а окружний суд у Замостю цими днями засудив на 10 літ тюрми з пристосованням амністії.

ЗЛОЧИННА АКУШЕРКА.

В селі Писляки на Білгородщині до спеціалістки від недовольних операцій Анни Волошини зголосилися 41-літній Маріяна Кутер. Волошинова заапліквала її нечуваній застіб, а саме: застрижи з розпушеного мила, що спричинила її смерть. Волошинову арештовано.

СМЕРТЕЛЬНІ ПОБОІ.

В Кольонії біля Монастирськ (пов. Бучач) три невідомі осібники побили колом Станіслава Стабучького так, що він наслідком ран помер.

НАВІТЬ НЕ ПОЛАДНО СПРАВИ НАЦІОНАЛЬНОЇ НОМЕНКЛЯТУРИ

ЛЬВІВ. — Як відомо, з приводу т. зв. польсько-української угоди видигнено на перше місце справу назви „український“. Ішло про те, щоб держава офіційно уживала в школі, в судах і т. п. тільки такої назви, коли говориться про український народ і українську мову. І ось подає „Діло“ за Польською Агенцією Телеграфічною, що міністер внутрішніх справ видав уже в тій справі розпорядок, у яким кажеться, що вислів „руско-руськський“ вживаний у законі з 21. липня 1924 р. торкається теж тої частини населення, яка своєю національністю і мовою окреслює як українську. Обіжник каже далі, що вираз „український“ може бути вживаний нарівні з виразом „руський“.

Подаючи це, „Діло“ стверджує, що отсей перший „здобуток“ ніяк не задовольє український народ, бо він нічого не вирішує, ні не виявляє, ні не усуває помилки, яка існує в польським законі. Знається, що покищо навіть на тім полі нема з „згоди“ ніякого здобутку.

ЖИДИ В ПОЛЬЩІ ЗАПОВІДАЮТЬ ГЕНЕРАЛЬНИЙ СТРАЙК.

ВАРШАВА (Польща). — Жидівська телеграфічна агенція подає, що знову вибухли нові протижидівські розрухи в Скішні і Турці. В Скішні напали на 30 жидівських родин, при чім тяжко ранено дві особи, а в Турці розгромлено жидівські склепи. Жидівські організації різних напрямків, що радять у Варшаві, заповіли на знак протесту генеральний страйк. Кажуть, що дістануть тут допомогу від інших робітничих організацій. Протест звернений проти польського уряду, що дає жидам замалу опіку, як теж проти шхепольяків, що ведуть перед у протижидівських розрухах.

Звертаються до Америки і Канади.

Заразом вислано відозву до жидів в Америці й Канаді, щоби прийшли з допомогою 700 жидівським родинам у Пшитку, де минулого тижня згинули два жиди.

АМЕРИКАНСЬКИЙ УРЯД ЗБИРАЄ ІНФОРМАЦІЮ.

ВАРШАВА. — З Вашингтону зажадали від американського посольства інформацій у справі жидівського протесту проти законопроекту, що зносить ритуальне вбивання худоби, а заводить більш гуманне. Йде про дати, що виказувалиб, яєу на тій зміні жиди понесуть економічну втрату. Як відомо, американські жиди були у Вашингтоні й протестували проти цього польського законопроекту.

І У ЛЬВОВІ ПРОТИЖИДІВСЬКІ ВИСТУПИ.

ЛЬВІВ. — Польські студенти демонструють далі проти жидів. Підчас останньої демонстрації знищили льокаль жидівського клубу.

ЖИДІВСЬКА ЖАЛОБА.

ВАРШАВА. — Щоб звернути увагу світа і польського уряду на переслідування жидів у Польщі, жидівські організації ухвалили один місяць жалоби. В тім місячі жиди не повинні ходити до театрів, ні не повинні влаштовувати весільних чи інших забав. Є вони теж за те, щоб здержатися цілий місяць від їжі м'яса.

ПОЛЬСЬКИЙ МІНІСТЕР ПРО ЗМІНИ В НАСТРОЯХ У „МАЛОПОЛЬСЬЦЕ“.

ВАРШАВА. — Польський міністер внутрішніх справ, Рачкевич, заявив у сойм, що може ствердити з приємністю, що становище Української Парламентарної Репрезентації супроти Польщі є вдоволяюче, та що польський уряд далі буде змагати до „нормалізації“ польсько-українських відносин. Казав, що українські настрої в „Малопольсьце“ змінилися на краще у відношенню до Польщі.

ПАЛЯТЬ ЦЕРКВИ В ЕСПАНІ.

МАДРИД (Еспанія). — В цілій Еспанії нема спокою. Всюди приходять до розривів. Причиною цього є боротьба між фашистами і соціялєтєтами. Соціялєстичні елементи спалили церкву, монастир і друкарню фашистської газети. Кажуть, що це їхня відповідь на атенат, звернений проти соціялєстичного посла.

НІМЕЧЧИНА ДУМАЄ ФОРТИФІКУВАТИ РЕЙ.

БЕРЛІН. — Нема сумніву, що Німеччина рішенє взятися до фортифікації Рейу. Та це буде ніщо в порівнянні з французькими фортифікаціями. Кажуть урядові чинники, що Франція видала на свої фортифікації 8 мільярдів франків, а Німеччина не може дозволити собі на такий видаток.

ЛІТВІНОВ ДАЄ ДОГАНУ ФРАНЦУСЬКОМУ МІНІСТРОВІ.

ЛОНДОН. — Пішуть, що советський міністер заграничних справ, Літвінов, найбільше напирєє на те, щоб гостро покарати Німеччину. Він навіть зробив викиди Фліндинові, французькому міністрові заграничних справ, за те, що він дуже пошутєє Німеччину.

"СВОБОДА" (LIBERTY)

FOUNDED 1893

Weekly newspaper published daily except Sundays and holidays. Owned by the Ukrainian National Association, Inc. 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Edited by Editorial Committee.

Registered as Second Class Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the act of March 3, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

За оголошення редакція не відповідає.

Address: "СВОБОДА", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

СТРАЙК І „ПУБЛИКА“

Страйки робітників в Америці не новина. Знає про цей засіб боротьби за поправу долі всяка людина, навіть дитина. Говорять про це нині вже й у публичних американських школах, і говорять про це не зі становища сторонничого, прихильного або ворожого, а просто як про суспільне явище великої ваги. Лише людина, що не хоче жити в теперішності, а живе своїми думками десь у середніх віках, може ще держатися погляду, що говорити про страйк значить говорити про большевицьку революцію.

Про великий поступ людей в Америці під тим оглядом свідчить ще одно явище. Давніше в кождім страйку обидві сторони, себто підприємці і робітники, оглядалися на третю сторону, на так звану публіку. Говорили, що в страйку не дві сторони, а три, себто безсторонні люди, зацікалені страйком, люди, котрих інтереси безпосередньо страйком не стосуються, а котрі своїми думками й почуваннями впливають на перебіг страйку.

На цю публіку вперше звернули увагу, коли один великий капіталіст сказав, як йому говорили про опінію громади: „Най чорт побере публіку!“ („Де поблік бі демнд!“). А потім серед громадського обурення програв страйк. Відтоді вже в кождім страйку обидві сторони добре дивилися, щоб своєю поведінкою в страйку не зрадили собі цієї третьої сторони.

Назавгал можна сказати, що донедавна ще в Америці ця третя сторона звичайно ставала по стороні підприємців. Найменша невігода з боку публіки вистарчала, щоб повернути настрої проти страйкарів як винуватиків. Газети, що звичайно стояли за підприємців, роздували такі невігоди, а потім невдоволення. Навіть робітники з інших промислів часто ворогували зо страйкувачими; причиною до того наставлення те, що мало не кождий робітник в Америці вважає себе самого за майбутнього підприємця.

Останніми часами множаться факти, що показують на великий поворот у настроях і наставленнях публіки. Підчас страйку робітників у великих будинках у Нью Йорку на поміч страйкувачим робітникам організуються комірки в домах, об'єднаних страйком. Декотрі з них уже навіть пікетують за страйк. Декотрі загрожали власникам, що не будуть платити комірного, поки не поладять страйку. Навіть посадик міста Ля Гвардія відмовився їхати „елевейтором“, котрим керував скеб.

У страйку робітників при мармурі у Вермонті студенти й професори колегії Дартмут зорганізували комітет для збирання для страйкарів грошевих допомог. Власники домагалися від заряду колегії, щоб заборонив таку акцію професорам і студентам, але заряд відмовився мішатися в справу.

У цьому різькому звороті в наставленню цих кругів до робітників не можна не бачити важного суспільного явища, що заважить на дальшій розвою краю.

„ТОРЖЕСТВО ПАБЕДІТЕЛЯ“

В Києві вийшла недавно в друку книга самого „єдиного геніяльного“, Нагодовок: П. Сталін. Статті й промови про Україну. Видало партвидавництво ЦККП(б)У. До друку зладив якийсь Н. Н. Попов. Наклад 50 тисяч. П'ятьдесят тисяч! — Білий крук; відома річ, що тираж книжки українською мовою в СССР вагається між 2 і 10 тисячами. Ну але тут сам любий вожд.

Не сплотив тут геніяльний нічого нового. Все відігріті старі концепти, переважно з 1917—21. рр.; правда, зібрані до купи, систематично, заокруглено. На початок спора порція кадила першому, таки на правду, на наше нещастя геніяльному Ілчу. Із цілої книжки визирає його, по большевицьки кажучи, звіряче обличчя: лиса і льва, по макіявельськи. Це щось як пам'ятник Петрові І. Катерині ІІ на Невському. Перший, що розпинав, другий, що збирається доконати.

Побудовані ці енуціяції другого геніяльного на „лейтмотиві“ першого: „Без єдності не будемо побіди“ й українського пролетаріату вільна Україна неможлива. „Неважко!“ — підкреслення оригівалу (В. І. Ленін. Полное собрание сочинений Т. XVII. 142. стор.). Ілч балакав лише про „єдність дійствій“. У той час, як він це балакав (1913. рік), треба було ще маскуватися. Сталін може вже простертися на „єдність і неделимость території мощной страны Советов“.

Міркування „статтв та промов“ ні трохи не геніяльні. По кавказьки — вони брутальні. По валуєвськи — шовіністичні. В статті: „Український узол“ (стор. 40.), писаній 1918. р., автор, тоді ще й не тінь геніяльного, переконує, що ідею незалежності України вигадав — ажеш що німецький генеральний штаб. В промові на XII. конгресі компартії (всесоюзної) він громить Раковського й товаришів, що „занадто роздули національне питання“ в часі, коли „вся робота повинна йти на закріплення влади робітників“ (стор. 199.). Активність українців у розвитку власної культури вже тоді мала марку, його марку: „местний націоналізм“ і він уже тоді а-

лярмував, що ця активність „може прийняти характер боротьби проти Москви взагалі, проти русских взагалі“ (ст. 209.). На XVII. конгресі ВКП(б) він називає цю активність так „державною безпекою“, більшою як великоруський шовінізм, бо цей не має „контактів з інтервентами“ (ст. 223.).

Зібрана в одно ціле програма масакри українства. Досі вона була так зібрана лише в головах її автора й що ближчих співробітників по „розв'язці“ „українського вузла“. Від обережно сформульованого ще Леніном „лейтмотиву“ до явно-буртального, соло-вельського: „унічтожить государственную опасность“ — одна, по макіявельськи придумана система. Вона, в межах Сталінових матеріальних, фізичних, спроможностей зреалізувана. Ці спроможности відомі. „Государственная опасность“ знов там, де була впродовж чотирьох десятиків років між валуєвським декретом і революцією 1905. р.

На щож „геніяльний“ тепер презентує ту свою, так совісно скомплетовану програму? Для історії? Для безпеки перед слабшою пам'яттю чи слабшою рафінованістю його наслідників, якби вони мали знов мати діло з небезпекою? Може. — Але на що він це друкую по українськи?..

У Чехова є одна така новела: Високий чиновник спрощує до себе всіх своїх підвладних, до останнього писарчука, — на пир. Пють, ідять і дють. Набожно вслухоують сентенцій свого всемогучого шефа про те, як на світі жити, про все й про ніщо. Шеф сам по собі і дурний і цікчений і „вискокча“ з писарчуків. Але сказано — начальство. Шеф принукує їсти. Ідять. Врешті ніхто вже не годен. Тоді шеф кличе найстаршого віком підвладного, бере грубу пайду разового хліба, солить, густо силпе перцю, подає: Їж! Малий чиновничок каже: Так точно! Ість, гикає, червоніє з напруги, ість. Смакує? — питає начальство. Так точно! Начальство хіхає: Ми тобі до життя перчику, перчику! Наголовок чеховської новели: „Торжество пабедителя“.

Переможець у борні за шабля на чиновницькій драбині святкує свою перемогу.

Хто ще нині на Україні має які сумніви в тім, що „єдність дійствій“, „местний націоналізм“ і „государственная опасность“ були підготовою, пляном, метою масакри 1929—34 років? „Єдиний геніяльний“ знає, що це вже нині і найдурнішому з його українських підданих яснє. Масакра переведена — ґрунтоніше не треба було — реасекрація проти можливих і неможливих „інтервенцій“ готова, на

СВЯТО ПЕРЕМОГИ

У вітваря батьківщини, де під статуєю Італії знаходиться могила Невідомого Жовніра, відбувається Служба Божая, в присутності короля і Мусоліні. Ціла Венеціяська величезна площа залята війським у парадній формі. Увесь дипломатичний корпус присутній у повному складі. Італія святкує свою перемогу.

Сорок років тому понад 2,000 італійців лягли трупом під Адуою, надовго припечатили бажання Італії стати великою колоніяльною державою. Сорок років пізніше Італія, здобуваючи гору Амба Алажі, що має бути етіопськими Термопіями, та нищачи до центру армії етіопські в Тембієні відкриває собі шлях до серця Етіопії.

Усі дома в Римі прикрашені прапорами, майже з кожного вікна звисають національні кольори. Саме напередодні зборів Комітету 18, що мав вирішити — прикладати чи не прикладати до Італії санкції на нафту, — італійські побідні війська ставлять оцей Комітет — а з ним і цілу Європу — перед фактом безсумнівної італійської перемоги. Пристосовані до цього часу санкції виявилися цілком невістачальними. Запроєктовані нові — не до пристосування. Поки пишу ці рядки, ще не знаю, що вирішить Комітет 18, але тут кожному ясно, що ніяке його рішення не може вплинути на розвиток подій в Етіопії, хоча може мати великий вплив на розвиток подій в Європі. Політика санкцій викликала в Італії почуття глибокого огрічення. З одного

боку вилилося воно в політиці антисанкцій, — як запевняють тут, далеко більш болючих, як сдум санкцій, бо застосованих до країни, що не мають корпоративної системи, і тому не можуть протиставити єдиного економічного фронту. З другого боку, Італія почала таки змагати вийти з тої політичної ізоляції, в якій вона опинилася з приводу своєї етіопської авантюри.

В політиці, як у житті: успіх здобуває відразу гурму приятелів, що донедавна соромливо відвертали від єдиного невдачного свояка. Поки англійська пропаганда, багата на гроші, вмовляла в світову опінію переконання, що ціла ота італійська авантюра є не більше, як особистий бльоф Мусоліні (примушуючи забувати, що цей „особистий бльоф“ мав за собою вже довшу традицію і тисячі мучеників), неминуче присуджений на неуспіх, доти всі надії італійців знайти признання їхньому домоганню частки „колоніяльного пирога“ розбивались об „мур“ приривливої погорди, вибудованій комуністично-плітократичною (неймовірно, але вірно!) змовою. Англійські й московські імперіялісти, супроти італійської „пролетарки“-нації, позбавленої сирівцю, але багатой на руки і мозок, — знайшлися в дивній згоді: Італію треба поставити навколішки і примусити проинити прощення за те, що (для Росії) насмілилася витворити фашистський режим, далеко більш пожиточний для робітників і селянства, ніж режим комуністичний, московсько-

договорний, та за те, що (для Англії) насмілилася без дозволу Англії ставати в Африці, на шляху до Індії.

Але Італія не захотіла ставати навколішки. В цій дійсно бідній країні незмірне багатство національних гордоцій. Краще смерти, ніж піддатися. Італія дійшла до тої межі, що для неї лишається або смерть, або — слава.

Неприхильні до Італії органи преси вичували скорє виснаження Італії, її економічний занепад, внутрішню революцію, знищення фашистського режиму. Нічого того не сталося. Внутрішня лубча країни більша, ніж була до конфлікту, і бадьорий настрій та незломний дух переборюють цілком успішно дійсно великі економічні труднощі.

Збільшилася дипломатична діяльність. Звертає на себе увагу бажання наблизитися до Німеччини, шукати разом з нею виходу з тої ситуації, яку витворює в Європі все частіше й інтенсивніше втручання Советів у західно-європейські справи. Ратифікація французько-советського союзу ще побільшить цю тенденцію італійсько-німецького зближення. Німецький посол в Римі фон Гасель зробився незвичайно ентузіастичним кліентом лінії повітряного сполучення між Римом і Берліном, і не рідко снідає в Римі, а вечеряє в Берліні, або навпаки. І кажуть, що кожного разу після такої подорожі він інформує Гітлера і Мусоліні про свої подорожні враження...

Отже Італія святкує свою перемогу. Не є ще ця перемога остаточна, — може бути, що пройдуть ще довгі місяці (а хто зна — може й роки!) поки над Етіопією простелить свої крила янгол мира, — але ця перемога є надзвичайно тим важна, що підірвала крила пропаганди, яка вмовляла в світову опінію, що ніби підпомагаючи Етіопію, ратується мир. Ні, підпомагаючи Етіопію, затягається війну та відтягається Італію від активної участі в назираючих європейських подіях, в котрих головним протагоністом мають бути Совети.

В наших інтересах є, щоб війна в Африці скінчилася якнайшвидше. Бо фашистська Італія стає з кожним моментом все важливішим противником в Європі московських впливів, яких побороення мусить бути і нашою метою.

Евген Онацький, Рим.

ПІСУВАННЯ РЕДАКЦІ.

Н. О., Дітройт, Міш. — Такі проекти були вже не раз підношені в Америці. Навіть в Об'єднанню вирішено на конгресі, щоб заложити такий фонд. Але дійсність була така, що навіть ті, що так голосно заявлялися за нього, не дбали за те, щоб такий фонд зібрати. Тому шкода про це знову говорити. Крім того про такі справи не пишеться в газеті в такій формі, як Ви це подали.

Елизабет, Н. Дж. — В проголошеній коляді треба справити такі імена жертводавців: Т. Горіч, С. Лабунський, Т. Дідух, Н. Бабіч, І. Кіценюк, С. Могила, С. Солтицький, Ю. Родзиняк, Е. Мамчак.

Поправив. — Пане, це образа! Ваш слуга кавав мені цілу годину чекати.

Господар до слуги: — Алез Петре, я кавав тобі, що як тільки цей добродій прийде, викинь його за двері.

В школі. — Івасю, скажи мені, які прикмети має вода.

— Як умитися в ній, то чорніє!

УЛАС САМЧУК ГОРИ ГОВОРЯТЬ Роман у 2-ох частинах. Частина перша. Передрук забороняється — Авторські права застережені.

Він почав швидко розмотувати руку. — Лиши. Лиши, дурню! Але в ту саме мить він бачив мене це раз у лице та з неймовірною силою накидається на мене. — Що ти, збожеволів?! — Але він не зупиняється. Починаємо борюкатися. По короткому часі перемогаю його й відкидаю у сніг. Мені не зрозуміло, що з ним сталося. Але по часі він знов зводиться й знов уперто лізе битися. Намагаюся рішуче покінчити з цим. Розганяюся й з останньої сили повалою його та спускаю в яр. Він стрімко, вальцюючи в глибокому сипкому снігу, котиться в низ. Його руки, ноги, поли плаща, ніби якесь отороччя, обвиваються навколо його тіла. За ним лишається неясний сніговий слід, який зараз замітає вітер. Залишив ватру й по можливості скоро подався навпростець без дороги в туман. Схил стрімко западав у низ. Багато разів падав, котився, знов вставав. І аж по довгому часі такої мандрівки докотився до якогось ліска, де в

глибокого післати за ним? Я прошу, вас, далі не можу йти. Голосить мене вашому начальству й дайте місце схилити голову.

Розпитали, де може знаходитися Янчеюк і вислали за ним чотирьох людей. Мене відправили до командантської землянки.

Командант по короткому допиті наказав дати мені ліжко, а перед тим накормити. Запитав, чи не є Павло Цокан мій брат? Так, кажу. А ви його знаєте?

— Гальо! — загував командант. Поклічте сюди Павла Цокана.

Я надзвичайно зрадив. Це було зовсім несподівано. За вилину Павло увійшов і мовіталися ніби на тому світі. Я так близько від нього й так довго не бачився з ним. Побачивши в якому я стані, він зачудувався й почав пильно мене обслуговувати. Ввесь мій одяг увяляв найсмутнішу картину. Ноги мокрі, понатирані, померзлі. Права рука подрапанна. Це сталося підчас борюкання з Янчеюком.

Присів до мене на ліжку й оповів про все, що сталося за цей час. Розказав також за Марійку. Він був скупий на слова, але тсе таки я довідався про Марійчине нещастя, що померла її дитина, що мала сильне нерве потрясення й хорувє до цього часу. І все це наробив Янчеюк. Тепер мені стало ясніше, чому він так по-

водився зо мною. Він хотів мене вбити з помсти за Павла.

Схлав це майже кризь сон. Після так і заснув, не дослухавши до кінця. Спав, як каминь і прокинувся аж на другий день під ту саму пору.

Після того дістаю нагороду й два тижні відпустки. В той час зговорили, що в Росії вибухла революція. Австрійці готовилися до наступу. Замість подій, які сталися за часом перебування на російським фронті, найзвичайнішою була та, що того самого вечора, коли я відійшов у дову мандрівку на Говерло, до нашої землянки попало велике гарматне стрільно й майже всі мої товариші, а з ними також і оба полонені росіяни, згнули. Мабуть росіяни навмишене зірвали частину скелі під Говерлою, щоб цим вратувати мое життя.

Перебуваючи на відпустці, я зустрівся знов із Йонашіною. Було це в кінці лютого. Гарний погідний день. Зустрів, як ішла з матір'ю коло лісової управи. Мати, як і завжди, у довгому чорному плащі, у чорному капелюсі, з кременем. Невідомо, по кому носила жалобу, але тоді майже всі жінки її носили.

Дуже чемно привітав панночку, але вона, вклонившись, тільки глянула на мене й про-

йшла далі. Пройшовши кілька кроків, видно щось надумалася й загукала на мене. Підійшов.

— Ви давно з фронту? — Ні, кажу. Щойно півтора тижня.

— У вас на грудях хрест. — Так, кажу.

— Це нагорода? — Так, це нагорода.

— Мусите оповісти, за що її дістали.

Я раптом зніяковів. Це видно її подобалося. Вона прийняла це з великою скромністю. — Ет, кажу, не варто оповідати. Це не було нічого особливого.

— За некікаві справи хрестів не дають. Мусите мені конечно оповісти. А правда, мамусю, він чудово говорить по-мадарськи.

Стара, яка терпеливо чекала на дочку, підтвердила, що дійсно добре.

— Бачите, і мама так каже. Ви зайдете до нас... Ну, коли? Ну, скажете, сьогодні ввечері... Правда, мамусю? Хай заведе пан Цокан до нас сьогодні ввечері.

— Прошу, прошу! — загворила стара.

— Ну от і мама також це каже. Так ви даєте слово? Прийдіть у сьомій. Добре, мамусю, у сьомій?

— У сьомій, дитино, найліпше.

— І мама, бачите, у сьомій каже. Чуєте? Точно в сьомій. Дивіться! — і, погрозивши крихітним пальчиком, відхо-

дять. Того вечора мати, батько й Павло, який нагодою був дома, не могли надивуватися, куди я так „вилізуюся“. Бритва вигризла на моїх щоках все до останнього волоска. Волосся на черепі старанно наоливі і чевас його добрих пів години.

За цей час обличчя мое прийняв вигляд, який мені сподобався.

Точно в сьомій годині у Йонаші.

Але панночки нема дома. А деж панночка? Знала круглолиця Анна заявила, що панночка пішли й ще не вернулися. А куди вони пішли? Того Анна не знає. Вони не сказали, куди пішли. Але я можу зачекати в кухні.

І от я чекаю. У кімнатах живе тепер не той „лойтнант“, а інший, „гавтман“. У кухні аж два його дурки. До цього часу вони мали дуже поважне заняття з Анною, яка ледь устигала попадати з обіймів в обійми. Моя пристійність трохи їм перешкодила.

Минає пів, година, півтори. Панночка не приходить. У дев'ятій терпещ мій досягнув кінця. Зриваюся й без слова йду геть.

(Дальше буде).

При війську.

— Слушайте, рекрут Гичка, що це таке військова тайна?

— Голошу слухняно, що військова тайна є тоді, коли я два рази йду по обід.

НА БІЖУЧІ ТЕМИ

ДЕ ПРАВДА?

Телеграфують з Москви, що В. П. Осіпов, директор Бехтерівського Інституту, що займається студіями мізку, прийшов до переконання, що мозок жінки не гірший від мізку чоловіка.

Думка Осіпова стоїть у виразній противенстві з думкою, що, мовляв, у жінки волос довгий, а розум короткий. За цю думкою стоїть досвід віків. На доказання своєї думки Осіпов покликують на те, що він розслідує за кілька років мозки 500 людей. Він каже, що, не знаючи наперед, найкращий учений не може розрізнити мізку жінки від мізку чоловіка.

Отже де правда? Чи по боці вікового досвіду народу, чи по боці кідькалітнього досвіду вченого?

ЗВІДКИ ПЕРЕКОНАННЯ ПРО НИЖЧІСТЬ?

Осіпов рахується з тим, що люди звичайно вважають жіночий мозок за гірший від чоловічого. Він і старастяся цю загальну думку пояснити.

Він каже, що чоловіки тому прийняли думку про нижчість жіночого мізку й розуму, щоб оправдати своє панування над жінками.

Мовляв, сильніші все оправдують своє панування над слабшими подібними аргументами про нижчість поневоленних.

Що відповідать на це ті, що це дали думати, що в жінки слабший мозок, ніж у чоловіка?

ЧИ ЧУВАВ ВІН І ПРО ЦЕ?

Оправдання панування сильнішого над слабшим вищим умовим розвоєм пануючого — стара річ.

Наприклад, поляки все торочать українцям про свою вищу культуру та про своє післанництво „культуризувати“ українців. Дарма, що полякам таке саме говорили німці й москалі.

Що більше, українцям про свою культурну вищість говорять навіть москалі, дарма, що в приступах отвертості вони звичайно признають культурну вищість українців. Наприклад, цариця Катерина й цар Петро в своїх листах відрізано писали москалям, що треба тих „хахлів“ силою приборкати, бо інакше вони своїм розумом запанують над Московщиною.

ЩО НА ЦЕ ЖІНКИ?

Є люди, що готові були би прийняти, що жінка рівна щодо мізку з чоловіком, але не можуть цього прийняти тому, що, мовляв, самі жінки признають свою нижчість.

Однак чи не чували ви за таке, що люди, які зовсім не є нижчими від інших людей, признали себе нижчими?

Як кому здається, що це не можливе, то най пригадає собі, що є люди, які признають себе вищими, хоч вищими не є. З того видно, що у відношенню людей до людей щодо рівності є два питання. Перше питання: чи ці люди, котрих ми порівнюємо з собою, є собі рівні, чи може одні вищі, а другі нижчі? Друге питання: яку думку про те відношення до себе мають ті самі люди?

Чи не можливе таке, щоб вища людина признавала себе нижчою від людини, від неї нижчої?

РІВНІСТЬ І МОДА.

Видимо з того, як це тяжко відповісти на таке питання, як: чи жінка рівна мізком з чоловіком (чи під якимнебудь іншим оглядом)?

До того в давнину люди звичайно признавали жінку нижчою, і вже немовби мода цього вимагала, щоб чоловіки говорили про жінку як про

щось нижче. Як котрийсь чоловік говорив про жінки як про рівні з чоловіками, то звичайно таким чоловіком погорджували й чоловіки й жінки.

Нині, здається, прийняти в Америці пішла зовсім інша мода, і нині не тільки жінки, але й чоловіки говорять звичайно про рівність жінок.

РІВНІСТЬ І ШИРИСТЬ.

Були в давнину чоловіки, що говорили про вищість чоловіків над жінками, хоч у своїм серці ці чоловіки були переконані про те, що жінки рівні чоловікам, якщо не вищі. Так само в нових часах є чоловіки, що говорять про рівність жінок, хоч у своїм серці вони переконані про вищість чоловіків.

Що більше, були в старовину чоловіки, що були в серці переконані про жіночу рівність з чоловіками, але вважали з чоловіками, але вважали своїм обов'язком говорити про чоловічу рівність, як знов нині є чоловіки, що вважають своїм обов'язком говорити про рівність, хоча в неї в серці не вірять.

ПОЩО НЕЩИРИСТЬ?

Це могло би виглядати на грубу брехню, але цього відійчим словом назвати не можна, бо ці люди часто були певні, що вони роблять моральне діло.

Давніше чоловіки говорили, що треба говорити про чоловічу вищість, бо навіть чоловік, що в серці в чоловічу вищість не вірить, повірить у неї, як буде вічно повторити слова про чоловічу вищість.

Нині знову багато чоловіків вважає своїм обов'язком говорити про рівність жінок, бо, мовляв, хто повторяє слова про жіночу рівність, той з часом самий у рівність повірить.

ЧИ НЕЩИРИСТЬ МОЖЕ ЗРОБИТИ ШИРИСТЬ?

Оба ці наставлення, хоч собі протилежні, мали спільну основу: і в першому й у другому випадку чоловіки признавали за правду, що як людина буде щось повторяти словами без віри, вона з часом цієї віри набереться.

У подібний спосіб люди, признавши своїм обов'язком любити щось або когось, вважали за потрібне повторити собі, що вони це чи ту особу люблять.

Довгі часи вважали це за правду й у це не сумнівалися. Нині, звичайно, настали часи, що люди питаються й за це, чи правда те, в що ми так твердо вірили?

По різних учених розслідах прийшли до переконання, що є способи навчити людину вважати іншу людину рівною, як є способи навчити людину переконання про вищість або нижчість інших людей, але до цих способів повторювання слів про рівність чи нерівність зачислити не можна.

На основі дослідів і спостережень учені прийшли до переконання, що повторювання слів не можна заставити себе когось любити. Кажуть учені, що таким повторюванням людина може довести себе до того, що вона сама повірить, що вона любить. Однак на ділі вона любити не буде, а навпаки: ненавидіти. Себто ненавидіти, не знаючи про свою ненависть.

До такого переконання прийшли вчені. Отже вчені на основі розслідувань і спостережень за які два покоління прийшли до переконання, зовсім протилежного тому, до якого дійшло людство на основі віків досвіду.

УКРАЇНСЬКІ СПРАВИ НА СТОРІНКАХ АНГЛІЙСЬКОЇ ПРЕСИ

Українські справи перестали бути для англійців далекими проблемами. Від чисто інформативних статей, які появлялися кілька літ тому, перейшла англійська преса до обговорювання подробиць з питоюю їй докладністю.

В лютевому числі лондонського місячника „Ревю оф Ревюс“ помічена довга стаття під заголовком „Найбільша європейська меншість — Нерозв'язана проблема“. Стаття цікава тим, що подає огляд української преси, як також витяги з неприхильних для українців часописів.

„Німецькі наміри відносно східної Європи і поновне нагадання Росії влізти до центральної Європи — пишеться в статті — готові спричинити нове критичне положення. Політика цих обох держав перещежується на Україні, якої територія є три рази більшою від Великої Британії, а населення майже їй рівне. Поділена вона між Росією, Польщею та Чехословаччиною.“

„Польська Україна звертає на себе особливу увагу вже від самої світової війни. Український тероризм і польські репресії досягнули найбільшого розголосу яких п'ять літ тому. Від того часу сліди зміни. Польська урядова група потребує піддержки проти крайно націоналістичних течій. Вона створила виборчий компроміс з українцями, які внаслідок того отержали довший задовольюче представництво в соймі під час останніх виборів. Д-р Степан Баран, посол до польського союму, обговорює у своїй статті, поміщений у пів-офіційному українському щоденнику „Діло“ (з 5. січня н. р.), історію започаткування і висліди того компромісу.“

Далі переповідається стаття д-ра С. Барана, „На фронті без змін“, цитуючи цікавіші її уступи дослівно.

Обговорюючи українську справу на совєтській Україні, автор статті пише: „Найбагатша частина української території, там, де живе більшість українського населення, знаходиться в границях Соєтв. П. Ланселот Лотон у рефераті, виголошеному в палаті послів, пояснив наглядно її положення.“

„Згідно з постановами конституції совєтська Україна повинна бути незалежною, суверенною державою. Навіть Москва признала це в договорі. Але це зовсім не перешкодило їй забрати Україну цілком під свою владу. Аналогічно, як і за царських часів, так і тепер робиться все можливе, щоб Україну зв'язати з Росією. Українські підприємства вклю-

чено у всеоюзні трости з голоним осідком у Москві. Доцецький вуглевий басейн злучено з Москвою прямою залізничною лінією“. Далі переповідає історію поневолення українських земель та їхнє змагання до осягнення незалежності.

З неприхильних для українців голосів преси наводять автор статті, яка була поміщена в угорському часописі видаваному французькою мовою, „Ля Нувель Гонґрі“.

„Німецько-польсько-угорський блок, — пояснює „Ревю оф Ревюс“ — який від когось часу вже знаходиться в стадії формации, склонний до того, щоб легковажити значіння української проблеми. Як типичний примір такої оцінки може послужити стаття в „Ля Нувель Гонґрі“.

„Національні меншості Польщі“ — пише той часопис — начислюють біля 38% усього населення. Ця пропорція не є дуже високою, особливо коли взяти під увагу, що тільки українці із Східної Галичини, що становлять біля 15% населення (21% за їх статистикою), творять одноцілну масу з національною свідомістю. Розкинені народности, як жидаї, німці і литовці, не можуть рівнатися з українцями ні числом ні зорганізованістю. Тому місце небезпеки для Польщі лежить у Галичині.“

„Був час — у роках 1922—1926 — коли українці не признавали жадного значіння до конституції, наданої для трьох східних воеєвств і відмовилися від якоїнебудь співпраці з польським урядом. Осіб, які прийняли державну посаду, виключали з товариства. У відповідь на те поширилися в Польщі впливи польських націоналістичних демократів. Вони заступали ідеї „Великої Польщі“, чи „План-Польщі“.

Далі: „Влада тої партії скінчилася. По якомусь часі, за ініспірацією Піндуського, положення змінилось. Українці користають з ширшої свободи. На культурному полі є вона, хоч і не повна, то принайменше вдоволяюча. Від 1929 року число українських народних шкіл зросло (?) до 804, утравквістичних до 2,120, а таких, де певне число годин на день призначено до науки української мови, зросло до 1,722. В році 1930 уряд запропонував українцям заснування університету в Станиславові, але вони воліли обстоювати на Львові.“

Автор цієї угорської статті старається далі доказати неможливість існування незалежної України. Обговорюючи всякі аргументи, які мали би потверджувати його думку, він каже: „Але в цій фантастичній великій Україні (т. е. на всіх її етнографічних землях), поминувши малі джере-

ла нафти і відносно бідні поклади соли в Марморощині, бракує підставових індустриальних продуктів. Модерна держава не може існувати виключно з хліборобства та домашнього промислу. Щоб жити, Україна мусіла стати залежною від інших держав. Економічна неможливість існування України очевидна (?)“.

Зрозуміло, що обговорюючи положення в Чехословаччині, автор цієї угорської статті запевняє, що „очі руського населення в Чехословаччині звернені більше до Угорщини ніж до України“.

Щодо польсько-чеських взаємин, „Ревю оф Ревюс“ подає коротке пояснення від себе. „Чехи побоюються, що зрост української національної свідомості готов перервати їхній контакт з Соєтвими, з якими, як подає преса, Чехословаччина заключила договір; на підставі того договору совєтські літаки будуть могли в „спеціальних випадках“ користуватися чеськими еродромами. З тої причини, у своїй оспірі з Польщею, Чехословаччина радше склонюється підпирати польську хліборобську партію ніж українців“.

Окремий розділ присвячений мовному питанню на Підкарпатській Русі. „Український, чи рутенський? Слово до през. Бенеша“.

„Не зважаючи на те, що загально признано, що українцям у Чехословаччині живеться краще ніж деінде, всетаки дотепер не одержали вони ще обіцяної автономії“. Пояснює „Ревю оф Ревюс“ і далі наводить майже дослівно редакційну статтю американської „Свободи“ (з дня 27. грудня м. р.), в якій пишеться, що „зайшла подія, на яку українці мусять звернути особливу увагу. Президентом чехословацької держави став д-р Едвард Бенеш, донедавна міністер справ закордонних Чехословаччини. Він багато прислухався для справи відраженія чеської державности, людина поважана в світі та зручний дипломат. Українці переконані, що ніхто інший не зрозуміє їх краще як такий реальний політик як д-р Бенеш“.

Далі: „Ми, американські українці, знаємо зі свого власного переконання на американо-чеському ґрунті, скільки шкоди поносить не тільки українська справа, але й сама чехословацька держава через те, що вона досі не дала автономії і рішучий курс своєї політики на Закарпатті, що це досі не мала відваги стати там на правдивим народним, себто українським ґрунті“.

(Чехи все ще живають слова „русинський“ замість „український“ та підпирати русофільську групу проти українців. (Примітка ред. „Ревю оф Ревюс“).

(Укбюро, Лондон).

Вступайте громадно в члени українського народного союзу

ПРО СПРАВИ У. Н. СОЮЗА ЧИМ Є ДЛЯ НАС У. Н. СОЮЗ І „СВОБОДА“?

Американська Україна зростає в силу. А завдячувати має свій зріст у великій мірі У. Н. Соєтові і його організації „Свободі“. Під їх умілєм проводом виховано на американській землі велике число українських патріотів. Члени У. Н. Соєта стоять на першій місці в кожній ідейній праці й у допомозі Рідному Краєві. Вони теж здобули добру славу українському імені в Америці.

Вони були теж теми, що покладали основи під всі ті горожанські Клуби, Соєти України, Січи, ОДВУ і т. д. Соєтові це не хвалівки і балакуни, це люди праці. Це ті, що жертвують, що оподатковують себе на народні цілі.

У. Н. Соєз зі „Свободою“ відгравали в Америці ролю українського амбасадора. Вони представляли нашу іміграцію в Вашингтоні, боронили її, вони дбали про розголос чесно українського імені в Америці.

Та бачимо, що тепер прийшов найрізніший час в історії нашої іміграції. Це та переломова хвиля, коли рішається її даліше існування. В той момент треба напружити всі наші сили і весь наш розум, щоб задержати надалі наш надбання при нашій народі, щоб наші діти продовжали далі розпочату їх батьками акцію допомоги визвольним змаганням українського народу в Ріднім Краю.

Взявся я порушити ту справу тому, що бачу з власного досвіду в своїй громаді, що тут треба розпочату якусь акцію в справі підтримання молоді при У. Н. Соєзі. В нашій громаді є три відділи У. Н. Соєта. З діточок, які повивисувано колись до Соєта, повиростали поважні громадяни, які вже перейшли з Молодечного Департаменту до старших. Але родичі далі платять за них вкладки. А позати молодих членів хоч зі свічкою шукай на зборах. Нема їх. І до інших організацій теж тяжко ту молодість втягнути. Тому старенькі батьки й матері цікаються в голову, бо не знають, що з цього вийде. Шукають виходу і питаються, хто тут винуватий. Чи молодіж? Ні. Всі ми тут завинили. Бо були часи, коли ми самі були молодиками і думали, що діти наші будуть такими самими як ми. Ми не нагнавали галузки, коли її можна було нагнути, а тепер це трудно зробити. Тим не хочу сказати, що батьки були недобрі. Ні. І діти були добрі. Тільки не було кому порадити, як себе вести в таких справах. Та все це не пропало.

Треба тепер зблизитися до молоді й направити лихо. Тільки пам'ятаймо, що під тим я не розумію, що ми маємо диктувати молоді. Такий підхід викликав би відразу спротив з боку молоді й з цього нічого не вийшло б.

Нам треба піти молоді назустріч і відділити її в Соєзі від старших. І це важка справа, бо в нас відгортають ще велику ролю різні амбіції, а не добро справи. Тому це зробити найкраще розпорядком згори, себто від екекутив У. Н. Соєта. Нам треба організувати молодечі відділи У. Н. Соєта в них заставити саму молодість працювати для себе. В таких відділах можуть бути дорядниками і один два старших членів, що їх відділ може запросити як краще ознакомлених з діловодством.

Моя думка може й не нова. Але підношу її, щоб приспішити ту важку справу. Наша молодість вірсола в інших обставинах. Вона покінчила інші ніж ми школи. Вона привикла до п'ядку, точности, скорого поалагоджування справ та до цього, щоб на мітингах говорити до річі і аміти відріжня-так багато...

В суді. Підсудний: Я прошу, щоб розправа відбулася при зачинених дверях.

Суддя: Не знаходжу потреби. Підсудний: Є потреба, пане суддя! Мене болять зуби, а на салі є протяг.

Ремонт. — Твоя жінка щось сьогодні незвичайно тиха, Павле. Ще ні разу не відчинила губи. — З приводу ремонту замкнено.

Не вистане. — Старша пані приходить до аптеки і просить засобу на юний вигляд шкіри.

— Зараз — відповідає аптекар, перш усього мушу поглянути, чи ми його маємо аж рити до річі і аміти відріжня-так багато...

ти дрібну справу від важкої. А цього всього вона не бачить на зборах старших членів.

Молодь зможе краще підійти до молоді та тим чином скорше зможе притягнути своїх ровесників до нашої організації. Коли ми старші не можемо по місцевостях злучитися в один сильний відділ, то хоч подбаймо, щоб злучити всю нашу молодість і тим забезпечити даліше існування нашої організації й її ідеї.

Це все є справи життєві, вирішальні не тільки про життя У. Н. Соєта як української організації, але й про життя української іміграції в Америці.

Г. Туркевич, рек. секр. 282 від. У. Н. Соєта в Сиракуз, Н. Й.

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

ВИТЯГІМ НАУКУ З НЕЩАСТЯ ІНШОГО.

Дня 7. березня покликано в моїй місцевості Лівінгстон, Н. Й., д-ра Л. М. Нісина до хорої жінки. Лікар мав звичай брати з собою на такі поїздки свого улюбленого сина, 6-літнього Роберта. Він оставив сина на дворі, щоб забавлявся, а сам пішов до хати хорої. По 20 мінутах вийшов на двір і почав кликати сина. Не доставши відповіді, пустився шукати дитину. І побачив, що коло хати була викопана криниця, та що з неї був знятий тонкий бляшаний кружок, яким вона була накрита. Криниця була 10 стіп глибока. Поглянувши в неї не видно було, щоб там могла власти дитина. Та покликано огневу сторожу і поліцію. Спущено в криницю драбину з „сирч-лайт“ і гаком витягнуто хлопчину, якого тіло ще було тепле. Завезено хлопця до шпиталю і три лікарі працювали з найбільшим напруженням, щоб дитину оживити. Працювали біля неї яких 3 години. Та ніщо не помогло. Дитина не оживила.

Хлопчина був дуже люблений не тільки родичами, але сусідами і всіми, що його знали. І зрозуміло, що така трагедія потрясла всіми. Подаю цю сумну новинку на те, щоб наші родичі її собі добре запам'ятали. Бо це ми старші нераз наносимо багато лиха через своє недбалство. Згадую за це, бо такі криниці бувають переважно по фармах, на яких живе багато українських родин. Така криниця, якої шийка рівнається з поверхнею землі, є дуже небезпечна навіть і для старших. Бо бляшаний кружок можна зняти і легко забути за те, що треба криницю накрити. Відкрити криницю може й вітер. І легко може в ній втопитися кіт, пес, віця. Або, як у згаданім випадку, і дитина.

П. О.

В суді. Підсудний: Я прошу, щоб розправа відбулася при зачинених дверях.

Суддя: Не знаходжу потреби. Підсудний: Є потреба, пане суддя! Мене болять зуби, а на салі є протяг.

Ремонт. — Твоя жінка щось сьогодні незвичайно тиха, Павле. Ще ні разу не відчинила губи. — З приводу ремонту замкнено.

Не вистане. — Старша пані приходить до аптеки і просить засобу на юний вигляд шкіри.

— Зараз — відповідає аптекар, перш усього мушу поглянути, чи ми його маємо аж рити до річі і аміти відріжня-так багато...

ВЕЛИКОДНІ КАРТКИ

Желятинові святочні (6 за 25 ц.)	5 ц.
В українськїм стилі (6 за 25 ц.)	5 ц.
3 гарніми квітами (4 за 10 ц.)	3 ц.
Книжковї з віршем	5 ц.
Книжковї з віршем	10 ц.
Картки для дітей з зайчиками і т. д.	3 ц.
Листи	10 ц.

Замовлення разом з належитістю просимо висилати на адресу:

„СВОБОДА“
81-83 GRAND STREET (BOX 346)
JERSEY CITY, N. J.

ПОЧАТКИ СУСПІЛЬНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Рік 1936 буде записаний в американській історії як такий, в котрім Злучені Держави по-робили перші заходи, поклавши широкі основи для створення певного економічного забезпечення підчас безробіття для всіх тих, котрі звичайно остануться без праці. Цей рік запишеться як такий, в котрім промощено шлях до введення всенародної системи на забезпечення підчас старості і жінок, котрі по довгих роках праці бажають або примушені обставинами покинути працю з кінцем 65 року життя. Як дальший крок до суспільного забезпечення цього року федеральний уряд, коли конгрес призначить вимагані грошові фонди, дасть достаточну поміч стейтам для підмоги потребуємим старцям, калікам, вбогим дітям та взагалі для підтримки їх добробуту, материнську опіку та службу для плекання здоров'я взагалі. Закон суспільного забезпечення має три головні завдання.

Перше, будуть покладені на протязі цього року підвалини для створення безробітного резервного фонду, з котрого стейти будуть черпати користи для безробітного населення, після 1. січня 1936 року, в пропорції до попередніх заробітків.

Друге, підприємці будуть мати час цього року приготувитись до вплачування своїх вкладок та познайомитися з обов'язками будучих років, предвиджених федеральними та стейтовими законами суспільного забезпечення.

Третє, цього року деякі федеральні та стейтові урядові відділи, створені для тих цілей, будуть робити всі можливі кроки для розвитку, упрощення та всякої поправки зарплати й адміністрації законами суспільного забезпечення.

Четверте, цей рік повинен бути свідком побільшення всенародної сіти публичних бюр праці, через котрі будуть роблені виплати безробітним та постійні старання для повороту безробітних до праці.

Це значить, що стейт, котрий ухвалить закон про виплату безробітним, зможе задержати десять-десятих з такої заробітної такси для житку своїм безробітним. Це будуть зібрані датки замість податку, стяганого федеральним урядом. Стейт, прийнявши закон, не буде поносити коштів, коли адміністрація буде ведена правильно, бо за законом про суспільне обезпечення федеральний уряд є готовий віддавати стейтам достаточну грошеву квоту для роблення всіх правильних адміністраційних виплат. Стейт, котрий буде точно братися за діло, не буде виставлений на некорисну конкуренцію з боку інших стейтів, бо підприємці у таких стейтах всоодно оподаткують.

Ріжниця між стейтами, котрі ухвалить закони про виплату безробітним і таким, котрі цього не зроблять, є та, що ті перші будуть користати з оподаткування заробітків, а другі, а саме ті, котрі не возьмуться за те діло, не будуть управлені до таких користей.

Десять стейтів та Дистрикт Колумбія, котрих підприємці постачають більш одної третини з цілого заробітку краю, тепер мають закони про виплату безробітним. У багатьох інших стейтах внески на ухвалення таких законів подано до легіслатур, котрі тепер відбувають свої сесії. Успіх законів про суспільне забезпечення, як шлях до обмеження соціальних турбот через безробіття, буде залежати від стейтів. Не буде виплат безробітним для торговельних та промислових робітників, як довго їх стейти не мають одобреного закону.

Повторюючи коротко, що вище сказано, перед 1936 роком є довгий хід до суспільного забезпечення.

Перше, будуть покладені на протязі цього року підвалини для створення безробітного резервного фонду, з котрого стейти будуть черпати користи для безробітного населення, після 1. січня 1936 року, в пропорції до попередніх заробітків.

Друге, підприємці будуть мати час цього року приготувитись до вплачування своїх вкладок та познайомитися з обов'язками будучих років, предвиджених федеральними та стейтовими законами суспільного забезпечення.

Третє, цього року деякі федеральні та стейтові урядові відділи, створені для тих цілей, будуть робити всі можливі кроки для розвитку, упрощення та всякої поправки зарплати й адміністрації законами суспільного забезпечення.

Четверте, цей рік повинен бути свідком побільшення всенародної сіти публичних бюр праці, через котрі будуть роблені виплати безробітним та постійні старання для повороту безробітних до праці.

Це значить, що стейт, котрий ухвалить закон про виплату безробітним, зможе задержати десять-десятих з такої заробітної такси для житку своїм безробітним. Це будуть зібрані датки замість податку, стяганого федеральним урядом. Стейт, прийнявши закон, не буде поносити коштів, коли адміністрація буде ведена правильно, бо за законом про суспільне обезпечення федеральний уряд є готовий віддавати стейтам достаточну грошеву квоту для роблення всіх правильних адміністраційних виплат. Стейт, котрий буде точно братися за діло, не буде виставлений на некорисну конкуренцію з боку інших стейтів, бо підприємці у таких стейтах всоодно оподаткують.

Ріжниця між стейтами, котрі ухвалить закони про виплату безробітним і таким, котрі цього не зроблять, є та, що ті перші будуть користати з оподаткування заробітків, а другі, а саме ті, котрі не возьмуться за те діло, не будуть управлені до таких користей.

РІЧНЕ ЗІБРАННЯ ДЕЛЕГАТІВ ЦЕНТРАЛЬНОГО КОМІТЕТУ

УКРАЇНСЬКИХ НАЦІОНАЛЬНИХ ТОВАРИСТВ У НЬЮ ЙОРКУ буде В ЧЕТВЕР, ДНЯ 19-ГО БЕРЕЗНЯ (MARCH) 1936 РОКУ В ГОДИНИ 8-МЬ ВВЕЧІР В НАРОДНІМ ДОМІ Товариства зводять прислати своїх делегатів.

ЩО ВАШ СОП ВОРОЖИТЬ? ЯКИЙ ВОГО НОМЕР? Найновіше перевидання, сїм'я зі ТРОМА числами знайдете у новім українській виданні... СОННИКУ ЕГІПЕЦЬКО-БАБІЛОНСЬКИМ ПЕРШІМ ТОГО РОДУ УКРАЇНСЬКИЙ СОННИК А ЗА ЯКИМ ВИ ДАВНО ШУКАЛИ... Ціна лише 30 центів... KULYNITCH PRINTING CO. 418 East 9th St., New York, N. Y.

EAGLE REGALIA CO. Виробляє: ПРАПОРИ, ЦЕРКОВНІ ХОРУТВИ, ЛЕНТИ, ВІДЗНАКИ, СТЯЖКОВІ ВІДЗНАКИ, БРАТСЬКІ ПЕРСТЕНІ І ПЕЧАТКИ. Коли ваше братство, товариство чи сестринство хоче бути вдволене, хай піде на замовлення на пробу. Каталог, інформації і пробні зразки вилісно Вам на ваше ходання БЕЗПЛАТНО. 298 BROADWAY, NEW YORK, N. Y.

НОВІ КНИЖКИ, ЯКІ МОЖНА НАБУТИ В КНИГАРНІ СВОБОДИ

- Мельник-Матвій, Микола. — ЗА РІДНЕ ГНІЗДО 25
Матисен, В. — ЗАЧАРОВАНИЙ ГОДИННИК. Трапляються і в нас час до часу має, але вартісні книжочки. Вони не лише цікаві змістом, як для молоді так і для старших, але мають у собі багато з той краси, якої так бракує у популярній дешевій літературі. До таких належить і Зачарований Годинник. 26
Мордовець, Данило. — ГЕТЬМАН МАЗЕПА. Іст. повість в 2 томах 1.00
Монсевіч, Борис. — ЧОРНІ ЗАПОРОЖЦІ. Зимовий похід й остання кампанія Чорних Запорозжів. Зі схематами й ілюстраціями, брош. 80
МОНОГРАМИ до християнського вивчення
МАГІЧНІ ШТУКИ ДЛЯ РОЗВАГИ СТАРИХ І МОЛОДИХ
Опільський, Юліан. — ЗОЛОТІЙ ЛЕВ. Оповідання. 20
Опільський, Юліан. — ІДУ НА ВАС. Іст. повість. Автор вибрав історичну тему „Про князя, що чужої землі шукаючи, та свою втрав", вигадаючи другу, романічну, як боври-гаючі відвагою і розумом боврство собі вернув та з милою одружився. Своєю оповіданням обймає автор останні місяці життя Святослава з невіданим походом на Дунай, та на їх таї зобразив побут давньої Русі. Опр. \$1.25, брош. 75
Оржак, Баронеса. — БАГРЯНИЙ ЦВІТ. Повість з часів франц. революції. В 2-ох томах. Одна з найкращих повістей сучасної Англії про давні страші часи т. зв. „Великої Революції" 1.00
Надмогильні, В. — В ЕПІДЕМІЧНОМУ БАРАСІ. Нарис. Цей нарис молодого талановитого автора малює як неможна краще атмосферу, в якій живе сучасне покоління на Україні 80
Поліщук, К. — ГУЛЯЙПІЛЬСЬКИЙ БАТЬКО. І — II Том 35
Поліщук, К. — РОЗБІЯТА ДУША. Оповідання з латиського життя 20
Приймак, Микола. КСТІНИ. Картина з Лемківщини 10
ПРО ПЛЕКАННЯ І ПЛЕНЕННЯ ДОМАШНІХ ЗВІРАТ. Практичний Порадник 25
Рогова, О. — СИН ГЕТЬМАНА. Іст. роман з часів Б. Хмельницького 1.00
Старийський, Михайло. — РОЗБІГНИК КАРМЕЛЮК. Історичний роман. Том 1—4. 2.50
Сімович, д-р Василь. — ГРАМАТИКА УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ для самонавчання та в допомогу шкільній науці. Друге видання з омильними й додатками. В полот. оправі 3.75
Толстой, Лев. — ВІДРОДЖЕННЯ. Два томи, в 3-ох частях. Автор описує кривду, заподіяну молодій дівині шляхтичем, як її описав вивезено на Сибір і як остаточно цей сам шляхтич пішов на Сибір за нею, щоби виблагати прощення 2.75
Українка, Леся. — ЖАЛЬ. Повість 45
Українка, Леся. — НАД МОРЕМ 30
Українка, Леся. — ПРИЯЗНЬ-РОЗМОВА 40
Устиянович, М. — СТРАШНИЙ ЧЕТВЕР 45
Франко, І. — МОЙСЕЙ. Четверте видання з передмовою 35
Франко, Іван. — ЗАХАР БЕРКУТ. Автор малює історію нападу Татар на село в Карпатах, якого мешканці не лише потрапляють оборонитися, але й побивають зовсім татарську орду та сплюють дальній похід Татар 1.50
Всі писма треба адресувати так: "СВОБОДА," 81-83 GRAND ST., (P. O. Box 346) JERSEY CITY, N. J.

ЯК МИ ПОМАГАЄМО РІДНОМУ КРАЄВІ.

ВІЛМІНГТОН, ДЕЛ. На Лемківщині. Зібрано на листу ч. 125 „Оборони Лемківщини" на провітні цілі для Лемківщини \$3, котрі зложили на 50 ц.: Т. Чорний, Г. Кравчинин, П. Сас, Г. Косовський; Т. Гула 25 ц.; Решта дрібними. Збіркою завявся Т. Чорний. На листу ч. 56 зложили п. Дмитро Канігула з Мекаду, Па., \$3. Зібрану суму вислано до головного касієра п. Івана Борисевича.

БЕЛОН, Н. ДЖ.

Хор „Боян" під проводом диригента Василя Мельничука і при помочи члена хору п. Степана Липи заколював \$23.50. На цю суму зложили: Андрій Рейтар \$2; по \$1: П. Борис, О. Лотоцький, Л. Дума, Р. Задорський, А. Басараб, І. Пасічник, Н. Путас, Д. Липовий; по 50 ц.: Н. Пахолок, Анна Фамула, І. Солонинка, Ю. Оленчук, П. Бушко, Н. Коваль, В. Дайковський, Я. Лаврів, М. Коцільський, О. Ковальський, О. Король, М. Зелінський, Н. Пласкось, Ф. Польовий, О. Ошуст, І. Бурбела, І. Кушнір, М. Борис, М. Росоловський, Т. Вагула, О. Тицький; по 25 ц.: І. Щепанюк, Н. Хомин, І. Павличкович, Н. Нагребний, А. Романів, Г. Баглай, Г. Березюк, Ю. Мончак, М. Холтій, Я. Красновський, І. Готра, І. Зауля.

НЬЮАРК, Н. ДЖ.

На руки о. Павляка зложено \$6.75, а це: по \$2: М. Сенік і О. Павляк; по \$1: В. Мельничук і М. Кравчук; Юлія Сеяк 50 ц.; Єлисавета Ваган 25 ц. Загальна сума виносить \$30.25, які вислано на Рідну Школу в краю через Обеднання.

НЬЮАРК, Н. ДЖ.

Кожного року Чорноморська Січ ім. Д. Вітовського, 3-та сотня, займаєсь колядою на допомогу тим, що терплять за вірну службу своєму народові й за свободну українську державу. Колядувати ходили цього року: І. Кинашевський, Т. Пристач, Т. Малецький, Д. Доля, О. Пристач, А. Іванська, К. Раскош, А. Плечій, І. Копчук, В. Романишин, М. Корда, Я. Химій, І. Фурда, Е. Гірчик, В. Біловус, С. Бартник. Автомобілями возили колядників І. Лобур, В. Ткач і В. Чуй.

Жертвували по \$2: Г. Зелепський, В. Гулька; по \$1: В. Чуй, В. Ткач, І. Лобур, Т. Малецький, А. Волович, І. Кувашевський, І. Фурда, Т. Поря...

да, Н. Плечій, С. Печей, Д. Голота, Іванський, Р. Рабічук, Т. Пристач, І. Урман, Іванський, М. Басараб, Я. Снігур, д-р Янкович, Н. Плечій, Тростянецький, В. Лещинський, І. Ворона, Н. Яцентий, М. Литвин, С. Сайко, А. Цибрицький, Т. Лобур, А. Лобур, Р. Фурда, Козуб, П. Яцені, о. д-р Клодницький, В. Гвезда, Т. Каськів, В. Костів, В. Савчук, о. Данилович, М. Косач, Н. Марат, Ю. Юрєвич, В. Баніт, Мохналь, М. Пitraшник, А. Мерцік, Т. Рудий, А. Яциковський, В. Фейло, І. Осадчук, І. Атаманець, М. Гіра, Г. Дорошенко, В. Дорошенко, Лисак; по 50 ц.: Н. Трач, Д. Доля, П. Романішин, В. Стасюк, С. Гірожак, М. Павлуся, М. Легкий, Т. Колієвник, І. Копчук; І. Жухович 35 ц.; по 25 ц.: Тимчинин, В. Крук, І. Біловус, А. Миклашєвич, М. Вовчун, Н. Вагній, Д. Карач, В. Пташник, А. Сурма, О. Будник, М. Брунька, М. Яблонський, М. Андрушко, А. Мейба, Г. Майківський, Н. Ні, А. Яворський. Решта дрібними. Загальна сума \$67.25. Розхід \$2.60, а чистий прихід вислано до краю через Обеднання в сумі \$64.65.

3 іменин.

Дня 19. січня відбулися іменинні членів Січі, а це іменинні чотириох Василів, якими є: Василь Фейло, Василь Ткач, Василь Чуй, Василь Біловус. При смачних щерекусках не забули присутні про рідний край і жертвували на політичних в'язнів: Василь Ткач \$5; по \$2: Василь Чуй, Г. Зелепський; по \$1: В. Фейло, І. Кинашевський, І. К. Лобур, І. Урман, Т. Пристач, І. Атаманець, М. Басараб, А. Лобур, Р. Фурда, Е. Гірчик, І. Фурда, А. Яковський, Т. Винар, С. Плечій; по 50 ц.: А. Кольба, Т. Малецький, Д. Драбіщак, Марія Басараб, І. Копчук, В. Біловус, а решта дрібними датками. Разом \$27.75. З цього призначено на українську радіову програму \$3.75.

3 академії.

На академії в пам'ять бою під Крутами, яку влаштував Чорноморська Січ 3-та сотня дня 2. лютого, жертвували по \$1: о. д-р Клодницький, П. Добжичський, Марія Кольба, І. Голубович. Решта дрібними датками. Загальна сума \$54.75. Її оплачені роходи осталося \$20.50, які вислано через управу ОДВУ на боевий фонд. Загально вислано на Рідний Край \$109.15.

Управа Чорноморської Січі в Ньюарку, Н. Дж.

МІННЕАПОЛІС, МІНН.

3 іменин на край. Дня 15. лютого ц. р. справлено з нагоди іменин несподіванку пані Анні Козак, що є добре знава в місцевості як

членниці У. Ні Союзу і як та, що бере живу участь в громадській житті. Хоч було на дворі дуже студено, то встали прибуло споре число близьких і дальших приятелів і всі забавлялися весело. Описав зложено ювілітні желання. Повім забрав слово п. П. Федорів і сказав, що ми тут весело забавляємось, але не весело тим, котрих судять у Варшаві, а котрі посягалися для української справи. Брех. О. Козак попросив присутніх, щоб зложили жертву на визволення боротьбу. Зложили по \$1: І. Вонак, О. Козак, Н. Гусак, Ш. Вонер; по 50 ц.: І. Процак, О. Семирозум, П. Федорів, І. Кіт; А. Сардинський; по 25 ц.: Ф. Прокотів, А. Сокія. Збірку вислано через Обеднання.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

ПОШУКУЮ СТАРШОГО ЧОЛОВІКА. Котрий хотів би робити коло плекання курей. Платня згідно з угодою. Голоситися до: THEO KOWALSKY, R. I. Box 213, Millville, N. J. Tel. 570 I. 4.

ЩО КУПУВАТИ?

- Карти на свята, 12 за \$ 50
Кітжечкові карти, 12 за 1.00
Кітжечкові карти, 12 за 1.00
Листів на свята, 12 за 1.00
Календар Червона Калина 60
Календар Золотий Коло 60
201 Українських Народних пісень на плано 2.00
Альбум Укр. Пісень на плано (Барнівський) 75
Альбум Укр. Пісень на скринку і плано, Гайворонського 1.00
20 Нових Українських Пісень "Songs of Ukraine" на мши. хор, музика О. Кошиця, слова до англійської, ціна 2.72
"Сpirit of Ukraine" by Snovid 1.00
The Ukrainian Question 50

УКРАЇНСЬКІ ПИСАНКИ.

Українсько-гуцульські писанки \$4.00
Українсько-подільські писанки 6.00
Найкращі українські писанки 9.00
В кожній українській хаті щось з повишого повинно бути. Замовляйте в Сурма: 62-

ДВОЄ СТАРШИХ ЛЮДЕЙ

пошукує САМІТНОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ЖЕНЩИНИ, від 25 до 35 літ, до домашньої роботи, до обслуговування в нашій гостиниці на контра Робота постійна, життя в мешканстві. Платня згідно з угодою. Мусять уміти англійську мову. Голоситися до: 61-2

ЛУКА КУРЦЕБА, BLACK HORSE PIKE, WILLIAMSTOWN, N. J. Phone: 23R2

ПРИБОРИ ДО КРАШЕННЯ ПИСАНОК

Фарба в порошку, зі старого краю. Бісім (8) красок: червона ясна, червона темна; жовта, помаранчева, зелена ясна, зелена темна, синя і чорна. Ціна за 8 красок \$1.00. Віск п'яльничий і Кітїна до писання 25 ц. Бразилія (тріскі) червоні або чорні 25 ц. пачка. Замовлення враз з грішми посилайте на адресу: UKRAINIAN BAZAR, 97 Ave., A, New York, N. Y.

БОЛІ НІГ

Рани на ногах, оухи ног, набряк жил, болячі ноги, флебітис (запалення жил), напухлі або болячі коліна чи істочки і рематичні ноги успішно лікуємо новими європейськими методами без операції. Офісові години: щоденно від 2 до 6, в понеділок і четверги від 2 до 8. ТОВАРИМО ПО УКРАЇНСЬКИ. DR. VENLA - ЄВРОПЕЙСЬКИЙ СПЕЦІАЛІСТ 28 W. 89 St., New York City.

ВЕТРО ЯРЕМА УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

ЗАНІМАЄСЬ ПОХОРОНАМИ В BRONX, BROOKLYN, NEW YORK І ОХОЛЮВАННЯ 129 E. 7th STREET, NEW YORK, N. Y. Tel. Orchard 4-2565. BRANCH OFFICE & CHAPEL: 707 PROSPECT AVENUE (cor. E. 185 St.), BRONX, N. Y. Tel. Ludlow 4-2568.

В КОЖНІ УКРАЇНСЬКІ ХАТИ ПОВИНЕН ЗНАХОДИТИСЯ ЧАСОПИС „СВОБОДА”.

ТАРЗАН І ОГНЕННІ БОГИ.

„Ми йдемо!" — провідник бандитів, що полювали на рабів, кричав із запалом. „Назрі! Збери 50 найвідважніших людей — добрих людей, що не будуть боятися ні Чортівського Світа, ні Тарзана. Надходить година, коли Борис Гарето затрionoфле над Тарзаном"...

...Як табір бандитів закипів приготуваннями до походу в долину Канаану, південно-канаанітські вояки вели лейді Бет та Джерія до табору з шатер. Вязні йшли мовчки, предчуваючи страшну долю.

Як вони ввійшли в село, їх здивував вид військового табору, що виглядав наче воєскреслий чудом зі старинної історії. Вулицями табору плила викрикуюча юрба, жадна подивитися на „варварів”.

Коло бранців ішов Екбаль, гордий на те, що це він відкрив чужинців. Його очі блищали радістю, як він викрикував до людей: „Чоловіка вбеймо, а жінки мої". І люди відповіли йому окриком згоди.